

Wstęp do językoznawstwa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia germańska Specjalność Filologia germańska (grupa z językiem niemieckim od poziomu A1) Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09GERFGAS.12K.02230.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Arkadiusz Żychliński	
Prowadzący zajęcia	Arkadiusz Żychliński, Jarosław Aptacy	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią językoznawczą
C2	Rozwijanie umiejętności holistycznego i wieloaspektowego ujmowania języka jako fenomenu wyróżniającego istoty ludzkie
C3	Ćwiczenie umiejętności analizy dostępnych teorii dotyczących powstania i rozwoju języka
C4	Rozwijanie świadomości systemowej budowy języka

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma świadomość genezy i elementów rozwoju języka	GER_K1_W04	Kolokwium pisemne, Test, Praca pisemna
W2	zna wybrane tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące głównych nurtów omawianych badań językoznawczych	GER_K1_W02	Kolokwium pisemne, Test, Praca pisemna
W3	ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat wybranych teorii dotyczących sposobu funkcjonowania języka	GER_K1_W03	Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę przedmiotową w celu analizy określonych problemów badawczych (dotyczących także aktualnych zjawisk językowych w sferze społecznej)	GER_K1_U03	Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Praca pisemna
U2	potrafi rozpoznawać i oceniać zarówno minione, jak i aktualne zjawiska i fenomeny językowe	GER_K1_U04	Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	wykazuje otwartość na nowe idee i gotowość do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów	GER_K1_K01, GER_K1_K03	Test, Projekt, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Początki i rozwój języka	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
2.	Ludzka komunikacja językowa versus złożone systemy komunikacji w świecie zwierząt	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Język jako system znaków	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
4.	Hipoteza relatywizmu językowego i jej znaczenie we współczesnych badaniach językoznawczych	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
5.	Koncepcja słów kluczy Anny Wierzbickiej	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
6.	Pojęcie ramowania George'a Lakoffa	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Warunkiem zaliczenia jest (1) regularny udział w zajęciach; (2) samodzielne przygotowanie pisemnego referatu na wybrany temat; (3) współprzygotowanie wystąpienia w grupie; (4) zaliczenie niezapowiedzianych krótkich testów sprawdzających przygotowanie do zajęć; (5) pozytywna ocena z zaliczenia pisemnego (zakres materiału określa prowadzący na pierwszym spotkaniu). Końcowa ocena uwzględnia proporcjonalnie wszystkie składowe. Kryteria oceniania: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 90% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) 2. dobry plus (db plus; 4,5) - od 80 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) 3. dobry (db; 4,0) - od 70 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 60 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 5. dostateczny (dst; 3,0) - od 50 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 6. niedostateczny (ndst) - poniżej 50% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć).

Literatura

Obowiązkowa

1. Martin Kuckenburg, Pierwsze słowo. Narodziny mowy i pisma, przeł. N. Nowacki, Warszawa 2005. (wybrane fragmenty)
2. Jean Aitchison, Ziarna mowy, przeł. M. Sykura-Derwojed, Warszawa 2002. (wybrane fragmenty)
3. Hans-Georg Gadamer, „Człowiek i język”, przeł. K. Michalski, w: tegoż, Rozum, słowo, dzieje. Szkice wybrane, Warszawa: PIW, 1979, s. 52-62.
4. Anna Wierzbicka, Słowa klucze. Różne języki – różne kultury, przeł. I. Duraj-Nowosielska, Warszawa 2007. (wybrane fragmenty)
5. Charles Hockett, „Zagadnienie uniwersaliów w języku”, przeł. H. Kurkowska, w: Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów, red. H. Kurkowska & A. Weinsberg, Warszawa 1979, s. 209-221.
6. „Język, kultura i znaczenie: semantyka międzykulturowa”, w: Elżbieta Tabakowska (red.), Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa, Kraków 2001, s. 175-189.
7. Katarzyna Kłosińska, Michał Rusinek, Dobra zmiana, czyli jak się rządzi za pomocą słów, Kraków 2019. (wybrane fragmenty)

Dodatkowa

1. Daniel L. Everett, Jak powstał język. Historia największego wynalazku ludzkości, przeł. A. Tuz, Warszawa 2019.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	8
Czytanie wskazanej literatury	10

Przygotowanie pracy pisemnej	2
Przygotowanie projektu	2
Przygotowanie do zaliczenia	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GER_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści
GER_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zasięgania opinii ekspertów (wykładowców/opiekunów naukowych) w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
GER_K1_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych, przyczyn i przebiegu konkretnych zjawisk językowych, literackich, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego oraz w celu uzasadniania swoich wyborów
GER_K1_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać i oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie, translatologiczne i dotyczące kultury niemieckiego obszaru językowego na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych, a także samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować językowe i literackie teksty i zjawiska kulturowe oraz zjawiska translatologiczne
GER_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii, a także wybrane zagadnienia i pojęcia z zakresu wiedzy szczegółowej na temat literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego oraz badań literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię nauk literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych oraz dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego i komunikacji interkulturowej w języku polskim oraz w języku niemieckim, a także metody i teorie wyjaśniające złożone powiązania i zależności między literaturoznawstwem, językoznawstwem, translatologią i kulturą niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języka (głównie języka niemieckiego), jego złożoności i historyczne zmienności jego znaczeń, a także jego powiązania z językami klasycznymi